

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน
ของ นายสุพจน์ ไข่มุกด์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๔ - ๒๕/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๓๕/๒๕๔๘

เรื่องพิจารณาที่ ๘/๒๕๕๐

วันที่ ๒๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

ประเด็นวินิจฉัย

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ หรือไม่ เนื่องจาก ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และเห็นว่ามีความเกี่ยวเนื่องกัน จึงวินิจฉัยคำร้องนี้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๔๑

ความเห็น

การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลฯ ขอให้เพิกถอนการขายทอดตลาด และได้แย้งว่าประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ที่เจ้าพนักงานบังคับคดีใช้ในการดำเนินการนั้น เปิดโอกาสให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเคาะไม้ขายทรัพย์สินของลูกหนี้ตามครั้งที่แล้วได้โดยไม่ต้องฟัง คำคัดค้านของเจ้าของทรัพย์สิน เป็นเหตุให้ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน ต้องถูกกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิ ไม่ได้รับการคุ้มครอง บทบัญญัติดังกล่าวสนองต่อ ผลประโยชน์ของเจ้าหนี้ เจ้าพนักงานบังคับคดีและเจ้าหนี้ได้อาศัยช่องทางตามบทบัญญัตินี้รวบรัดเวลา โดยไม่คำนึงถึงมูลค่าราคา บทบัญญัติดังกล่าวกระทบสาระสำคัญของกรรมสิทธิในทรัพย์สินทำให้เห็น ได้ว่าบทบัญญัติดังกล่าวขัดกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติบังคับไว้ว่า “การจำกัดสิทธิ และเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ

แห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้” ดังนั้น บทบัญญัติตามมาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิของบุคคลในมูลค่าของราคาทรัพย์สินว่า ในการประมูลราคาที่ดีอย่างไร ไม่ใช่สาระ แต่ความประสงค์ต้องการทำให้การขายสำเร็จโดยเร็ว เห็นว่าการประมูลขายทอดตลาดทรัพย์สินไม่คุ้มครองราคาหวังผลเพียง “ความรวดเร็ว” จึงเห็นว่าบทบัญญัตินี้ดังกล่าวกำหนดขึ้นไว้เกินจำเป็นล่วงเข้าสู่แดนมูลค่าราคาจนกระทบสาระสำคัญของกรรมสิทธิ์ และยังเห็นว่า มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง บัญญัติขึ้นเพื่อแก้ไขและรองรับภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ กำลังการประมูลซึ่งมีน้อย ยิ่งทำให้เห็นว่าเป็นบทบัญญัติในการบังคับขายทอดตลาดที่ถ่วงราคาขึ้น เป็นการตรากฎขึ้นโดยจงใจฝ่าฝืน กระทั่งขอบเขตแห่งสิทธิและจำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินที่รัฐธรรมนูญคุ้มครอง มีข้อกำหนดเกินความจำเป็นในการตรากฎหมายไปกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิของบุคคลในมูลค่าทรัพย์สินอันเป็นองค์ประกอบสำคัญของสิทธิในการเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ต้องถูกระทบ นั้น

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕ เป็นบทบัญญัติที่ประกันความมั่นคงแห่งสิทธิ การจะจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลต้องกระทำภายใต้หลักเกณฑ์ที่ว่า การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลต้องอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปเพื่อการที่รัฐธรรมนูญกำหนด การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลต้องกระทำเท่าที่จำเป็น และการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลต้องไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพ นอกจากนี้ยังเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับกับบุคคลโดยทั่วไป มิได้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ จึงไม่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล อีกทั้งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑ เป็นบทบัญญัติที่ไม่มีข้อความที่จำกัดขอบเขตแห่งสิทธิหรือจำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินเช่นกัน เนื่องจากได้บัญญัติรับรองสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง แต่สิทธิตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑ ดังกล่าว อาจถูกจำกัดได้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายและมาตรา ๖ บัญญัติรับรองสถานะของรัฐธรรมนูญว่าเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับไม่ได้ จึงเห็นว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับกับบุคคลโดยทั่วไปไม่เป็นการเฉพาะเจาะจง ไม่ได้จำกัดสิทธิและ

เสรีภาพของบุคคลและไม่มีข้อความที่จำกัดขอบเขตแห่งสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน พิเคราะห์แล้ว เห็นว่าบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ไม่ขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๔๑

นายสุพจน์ ไข่มุกด์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ